

Investeringsreglement

Vedtatt av kommunestyret 02.10.2024 sak 105/24

Innhold

1	Innledning	3
1.1	Omfang og formål.....	3
1.2	Hjemmel	3
1.3	Definisjoner	4
1.4	Forholdet til kommunens plansystem (økonomiplan/årsbudsjett)	5
2	Kommunens prosjektmetodikk	5
3	Utredningsfasen	6
4	Bevilgningsfasen	7
5	Gjennomføringsfasen	8
5.1	Løpende rapportering	8
5.2	Særskilt rapportering.....	9
6	Avslutningsfasen	9
7	Ubenyttede midler	10
8	Generelt	10

1 Innledning

1.1 Omfang og formål

Reglementet regulerer myndighet og ansvar i behandlingen av investeringer i Færder kommune. Det gjelder all kommunal virksomhet hvor ikke annet er bestemt ved lov eller annet reglement. Formålet er å legge til rette for at investeringsprosjekter er tilstrekkelig utredet og at beslutningstakerne har tilstrekkelig informasjon når de skal fatte beslutninger om kommunale investeringer.

Reglementet gjelder for:

- a) Alle investeringer i Færder kommune, for eksempel formålsbygg, infrastruktur, kulturbygg, idrettsanlegg og IKT/digitalisering.
- b) Samtlige virksomheter som er en del av Færder kommune som juridisk enhet. Reglementet gjelder investeringsprosjekter i kommunale foretak, samt ikke-kommunale virksomheter (eksempelvis kirken) dersom kommunen bidrar med hel eller delvis finansiering eller garanti for prosjektet.

Investeringsreglementet gjelder ikke for:

- a) Løpende forvaltning, drift eller vedlikehold
- b) Mindre investeringer til oppgraderinger og innkjøp.

Det er et mål at reglementet skal bidra til:

- Enhetlig behandling
- Tilfredsstillende beslutningsgrunnlag
- Beste finansielle løsning
- Effektiv planlegging og gjennomføring
- Effektiv kostnads- og kvalitetskontroll

Omfanget av de ulike fasene i investeringsprosessen kan tilpasses og skal reflektere prosjektets risiko og vesentlighet.

1.2 Hjemmel

Utgangspunktet for reglementet er rammer og retningslinjer som følger av:

- Lov av 22. juni 2018, nr. 83, om kommuner og fylkeskommuner (Kommuneloven)
- Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner av 7. juni 2019 nr 714.

- Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner av 18. november 2019.
- Forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner (KOSTRA-forskriften), fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 18. oktober 2019

I tillegg til disse sentrale lover og forskrifter kommer lokale retningslinjer og reglementer. Det vises også til GKRS - Foreningen for god kommunal regnskapsskikk, som har en sentral rolle i forhold til budsjett- og regnskapsprinsipper.

Alle anskaffelser skal følge de lover og regler som gjelder, i første rekke:

- Lov om offentlige anskaffelser av 17.06.2016.

1.3 Definisjoner

Investeringer er i denne sammenheng anskaffelse av varige driftsmidler over 100.000 kr inkl. mva., med en økonomisk levetid på minst 3 år fra anskaffelsestidspunktet. Føringslinjen skal skje i investeringsbudsjett/-regnskap. Investeringen kan bestå av to eller flere separate objekter som fremstår og fungerer som en enhet med en egen definert funksjonalitet. I beløpsgrensen inngår alle utgifter knyttet til anskaffelsen.

Tilskudd til andres investeringer er normalt en driftsutgift som skal føres i driftsregnskapet. Avgjørende er om kommunen blir reell eier eller medeier og ikke nødvendigvis formell eier av anleggsmiddelet. Videre er investeringstilskudd til kirken unntatt (jfr. Kommunal regnskapsstandard nr. 4 – Avgrensning mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet).

Vedlikehold er utgifter som påløper for å holde eiendelen/eiendommen i samme stand som den var på anskaffelsestidspunktet. Vedlikeholdsutgifter skal utgiftsføres i driftsregnskapet uavhengig av beløpets størrelse.

Påkostning/rehabilitering er tiltak som fører eiendelen til en annen stand eller til høyere standard enn den hadde tidligere. Ved klassifisering av en utgift skal det derfor vurderes hvorvidt utgiften setter eiendelen i en annen stand enn tidligere og bidrar til å øke eller endre eiendelens funksjonalitet og kapasitet. Det bør vurderes om utgiften øker eiendelens økonomiske levetid i forhold til fastsatt økonomisk levetid (avskrivningstid). Påkostning behandles som investering hvis utgiften er over 100.000 kr inkl. mva.

Påkostning i leide lokaler er en investering og skal avskrives over leiekontraktens lengde dersom denne er kortere en ordinær avskrivningstid etter Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv § 3-4, 1. ledd.

Finansiell leasing av anleggsmidler skal behandles som investering ved at totalkostnader bokføres i investeringsregnskapet på kjøpstidspunktet, og de årlige leasingutgiftene i driftsregnskapet de årene de påløper.

1.4 Forholdet til kommunens plansystem (økonomiplan/årsbudsjett)

Årsbudsjett og økonomiplan

Endelig økonomiplan med detaljert investeringsplan vedtas sammen med årsbudsjettet.

Årsbudsjett og økonomiplan skal vedtas av kommunestyret, og skal inneholde et detaljert økonomisk oppsett for investeringer med tilhørende finansiering. Kostnadsoverslag og budsjettposter skal baseres på forventet investeringskostnad inklusiv prisstigning og mva. Eventuelt påslag for ekstra sikkerhetsmargin skal kommenteres og begrunnes. I byggeprosjekter skal løst inventar og utstyr inngå i prosjektets bruttokostnad hvis tiltaket utløser et behov for nytt inventar. Dette må avklares i samråd med tjenesten. I tråd med kommunens vedtatte handlingsplan til klima- og energiplanen skal ombruk alltid vurderes. Andelen budsjettmidler til inventar og utstyr skal spesifiseres.

Budsjettvedtaket er den endelige investeringsbeslutningen under forutsetning av at prosjektene kan gjennomføres i henhold til de forutsetninger som var lagt til grunn for vedtaket. Bare i unntakstilfeller skal investeringsprosjekter kunne fremmes utenom denne rutinen. I slike tilfeller skal det fremmes egen sak før prosjektet kan igangsettes.

2 Kommunens prosjektmetodikk

Det legges til grunn at kommunale investeringsprosjekter gjennomføres med følgende faseinndeling:

- Utredningsfase
- Bevilgningsfase
- Gjennomføringsfase
- Avslutningsfase

Krav til mindre investeringsprosjekter

Investeringsreglementets faseinndeling gjelder også for mindre prosjekter. Mindre prosjekter preges normalt av begrenset risiko og kompleksitet. Omfanget av det arbeidet som gjøres og dokumentasjonen som utarbeides skal reflektere prosjektets risiko og vesentlighet. Det er prosjekteiers ansvar å etterse at den grunnleggende prosjektmetodikken følges, og det skal kunne dokumenteres at dette er gjort.

Prosjektmetodikk ved større investeringsprosjekter

For større investeringsprosjekter kan prosjektmetodikken i Norsk Standard «NS 3467 Steg og leveranser i byggverkets livsløp» benyttes som et utvidet rammeverk/metodikk for gjennomføring av prosjektet.

Om NS 3467:

«NS 3467 Steg og leveranser i byggverkets livsløp» angir et rammeverk og en beskrivelse av ti standardiserte steg i et byggverks livsløp, fra behovet for et byggverk oppstår, til byggverket avvikles eller ombrukes. Den omtaler blant annet byggeprosessen, den overordnede ledelsesprosessen og reguleringsplanprosessen. Standarden beskriver relevante informasjonsleveranser for hvert steg.

Rammeverket i standarden gir anbefalinger om hvilken informasjon i form av leveranser som skal ligge til grunn for en beslutning om videreføring av et prosjekt og for å kunne utføre prosessene i hvert steg. Perspektiver viser til ulike betraktningmåter, utfra ulike ståsteder, interesser eller synsvinkler som må ivaretas knyttet til gjennomføring av stegene i prosjektet.

3 Utredningsfasen

Før investeringsprosjekter vedtas av kommunestyret skal følgende forhold kartlegges og avklares uavhengig om de legges inn i et årsbudsjett eller om de behandles som enkeltsaker:

Behovsanalyse

- Funksjonsbeskrivelse
- Arealbehov/dimensjonering
- Lokalisering
- Forventet total investeringskostnad (kostnadsramme) inkl. tomteknad, byggelånsrenter, inventar og utstyr, prisstigning, samt kunstnerisk utsmykning i henhold til retningslinjer vedtatt av kommunestyret
- Finansiering og kapitalkostnader
Vurdere finansieringsform, vurdere eksterne/interne midler:
 - ✓ Lån
 - ✓ Statstilskudd – særlig Husbanktilskudd og spillemidler
 - ✓ Refusjon fra andre
 - ✓ Fondsmidler

- ✓ Overføring fra drift
 - ✓ Salg av eiendom
 - ✓ Andre inntekter
-
- Årlige driftskostnader knyttet til forvaltning, drift og vedlikehold.
 - En overordnet beskrivelse av mulige innsparinger i drift.
 - Risiko/usikkerhet i prosjektet inkludert klimarisiko
 - Framdriftsplan for videre prosjektering og gjennomføring, herunder tidspunkt for oppstart og ferdigstillelse.
 - Vurdering av alternative løsninger
 - Alle investeringer skal være i tråd med rammene gitt i Kommuneplanens samfunnsdel og underliggende relevante planer eksempelvis klima- og energiplan, trafikksikkerhetsplan og hovedplan for vann og avløp.

Den virksomhetsleder som av kommunedirektøren blir gitt ansvaret for å gjennomføre prosjektet, skal innhente alle nødvendige opplysninger fra de andre berørte virksomheter og utarbeide en behovsanalyse. For prosjekter med totalramme over 20 mill. kr skal det utarbeides en egen politisk sak til kommunestyret i forkant av budsjettvedtak. Utkast til sak skal distribueres til kommunens ledergruppe før den er endelig ferdigstilt.

4 Bevilgningsfasen

Alle investeringer må vedtas av kommunestyret. Bevilgninger kan gis både som enkeltprosjekt eller som rammebevilgninger til flere prosjekter av samme karakter. Prosjekter skal som hovedregel meldes inn i budsjettprosessen. Rammen for større byggeprosjekter (over 20 mill) skal rammebehandles i egne saker til kommunestyret. Det samme gjelder byggeprosjekter som har strategisk betydning eller stor offentlig interesse.

Dersom de økonomiske rammebetingelser endrer seg, og prosjektkostnadene blir høyere enn bevilgningen, skal tilleggsbevilgning vedtas i kommunestyret etter innstilling fra formannskapet.

Bevilgning foreligger først når kommunestyret har vedtatt budsjettet for det året som prosjektet er innarbeidet i. For investeringer som går over flere budsjettår er det bare gitt bevilgning i forbindelse med de enkelte årsbudsjetter. Dersom fremdriften skulle gå raskere enn planlagt må det søkes tilleggsbevilgning i det aktuelle året. Ubrukte budsjettmidler i ett år vil bli foreslått videreført til kommende budsjettår gjennom egen sak til kommunestyret.

I budsjett og økonomiplan tilføres det årlig midler til hovedplan for vann og avløp. I henhold til kommunestyrets behandling av delegeringsreglement den 22.05.2024 og vedtak fattet i sak 053/24 har kommunedirektøren fullmakt til å fordele midler mellom prosjekter innen hovedplan vann og avløp.

Hasteprojekter

Dersom det viser seg nødvendig å fremme forslag om investeringer utenom den vanlige planleggingsprosessen, skal behovsutredningen fremmes gjennom kommunedirektøren til formannskapet som innstiller til kommunestyret. Ved positiv avgjørelse i kommunestyret kan arbeidet med forprosjekt igangsettes.

I de tilfeller hvor utgifter til forprosjekt påløper **før** bevilgning foreligger, kan utgiftene føres i investeringsregnskapet i påvente av bevilgning. Prosjektleder er ansvarlig for saksfremlegg.

5 Gjennomføringsfasen

Alle prosjekter skal ha en prosjektleder som rapporterer til virksomhetsleder/virksomhetsdirektør /kommunedirektør. Prosjektlederen utpekes av virksomhetsleder i den virksomhet som har ansvar for prosjektet. Virksomhetsleder skal sørge for at prosjektleder har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre prosjektet med rapportering og saksbehandling i henhold til dette reglement. Utførende virksomhet har ansvar for at det etableres og følges egne rutiner for prosjektstyring i gjennomføringsfasen.

Det skal fortløpende vurderes hvorvidt det foreligger risiko og usikkerhet med hensyn til rettidig ferdigstilling med riktig kvalitet og innenfor vedtatt økonomisk ramme. Slike evalueringer skal dokumenteres i kommunens prosjektstyringsverktøy. Virksomhetsdirektør og kommunedirektør avgjør hvorvidt et investeringsprosjekt skal etableres med styringsgruppe og hvem som skal delta i en slik gruppe.

5.1 Løpende rapportering

Prosjektleder har daglig økonomisk oppfølging og kontroll av fakturaer etc. i prosjektet. Anvisningsansvarlig skal sørge for at forventede overskridelser på vedtatte prosjekter blir politisk behandlet så snart overskridelsen er kjent, og senest innenfor samme regnskapsår hvor overskridelsen inntreffer. Det må skilles mellom merforbruk innenfor ett enkelt regnskapsår, hvor prosjektet etter gjeldende økonomiplan vil få tilført midler kommende år, og faktisk overskridelse som går utover prosjektets vedtatte rammer. Hvilket politisk organ bevilgningssaken skal endelig behandles i, bestemmes av hvordan overskridelsen søkes dekket, jfr. økonomireglementet.

Investeringsprosjekter rapporteres til kommunedirektøren hver måned i henhold til gjeldende rutiner.

5.2 Særskilt rapportering

Særskilt rapportering kreves hvis et prosjekt har betydelige avvik i forhold til kommunestyrets vedtak. Det skal redegjøres for årsak, konsekvens og evt. korrigerende tiltak. Det skal rapporteres via den jevnlige investeringsrapporteringen eller som enkeltsak dersom det oppstår avvik av betydning i forhold til budsjettforutsetningene når det gjelder:

- Framdrift
- Kvalitet og omfang
- Finansielle vilkår
- Avvik på forventet sluttkostnad i forhold til budsjett som ikke kan løses innenfor eksisterende vedtatt finansiering.

6 Avslutningsfasen

Når et prosjekt er ferdig og kan avsluttes økonomisk har prosjektleder/virksomhetsleder ansvar for å avlegge et sluttregnskap og eventuelt skrive politisk sak.

Prosjektleder skal beskrive forutsetningen for, gjennomføringen av og sluttresultatet i prosjektet, og står ansvarlig for dette.

Sluttregnskap avlegges så snart alle kjente utgifter er registrert etter ferdigstilling av prosjektet.

Sluttregnskap for prosjekter skal minimum inneholde:

- ✓ Tidsaspekt (når påbegynt og avsluttet)
- ✓ Finansieringsoversikt
- ✓ Oversikt over budsjettvedtak som er gjort
- ✓ Oversikt over opprinnelig budsjettramme
- ✓ Regnskap splittet på det enkelte år
- ✓ Regnskapsmessig avvik (årsak forklares)
- ✓ Forslag til inndekning eller tilbakeføring
- ✓ Evt. avsetning til garantiarbeid
- ✓ Innstilling til vedtak.

Beløp inkl. mva. kompensasjon

For prosjekter med en økonomisk rammer over 50 mill. kr skal virksomhetsdirektør/ kommunedirektør vurdere om det skal gjennomføres en prosjektevaluering. Hensikten med prosjektevalueringen er å løfte frem de erfaringer som kommunen har gjort i gjennomføringen av prosjektet og som man dra nytte av videre i andre relevante prosjekter. Evalueringen ledes av prosjektleder, hovedpunkter i evaluering presenteres i avslutningssaken som læringspunkter/punkter til forbedring.

7 Ubenyttede midler

Ubenyttede bevilgninger kan stå avsatt i 2 år fra bevilgningstidspunktet, men kan deretter trekkes inn og benyttes til andre formål dersom det ikke er dokumenterte grunner til å forlenge bevilgningen. Ubrukte budsjettmidler i ett år vil bli foreslått videreført til kommende budsjettår gjennom sak til kommunestyret.

8 Generelt

Ingen budsjettkorrigeringer eller omdisponeringer i investeringsbudsjettet må benyttes i strid med de prioriteringer og forutsetninger kommunestyret la til grunn ved budsjettvedtaket.

Reglement for investeringer i Færder kommune trer i kraft umiddelbart etter Kommunestyrets vedtak.